

Verslag 'Public Hearing on electromagnetic hypersensitivity' bij het EESC te Brussel op 4 november 2014.

Op dinsdag 4 november werd bij het 'European Economic and Social Committee' een openbare hoorzitting gehouden m.b.t. het onderwerp elektrosensiviteit. Hieronder volgt een beknopt verslag van de 2 Nederlanders die hier aanwezig waren: Peter van der Vleuten (Stichting Kennisplatform Elektromagnetische Straling) en Jan Hulsbos (de Bouwbioloog / EMvion).

Dhr. Cveto Stantic, lid van het EESC, opende de bijeenkomst. Hij begon met de mededeling dat hij een interessant debat verwachtte immers, elektrosensiviteit is een interessant doch ook controversieel onderwerp.

De aansluitende introductie werd gehouden door dhr. Stephane Buffetaut, de 'president EESC sectie transport, energie, infrastructuur en informatie'. 'Elektrosensiviteit is iets wat ons allemaal aangaat', was zijn openingszin. Hij merkte op dat deze bijeenkomst is georganiseerd omdat elektrosensitieve mensen verklaren dat ze niet kunnen functioneren in stralingsrijke omgevingen. Medici houden vast aan het statement dat er geen bewijs is en vertalen vervolgens het niet kunnen functioneren in 'persoonlijkheidsstoornissen'. Dit maakt het onderwerp zo gecompliceerd.

Vervolgens kwam mevr. Donata Meroni, vervangend hoofd voor gezondheids- informatie bij DG SANCO, aan het woord. Ze gaf een overzicht van diverse Europese richtlijnen m.b.t. blootstelling aan elektromagnetische straling van consumenten en werknemers. Wettechnisch zijn richtlijnen aanbevelingen en zijn derhalve niet bindend. 'De lidstaten zijn daarom zelf verantwoordelijk voor hun beleid op dit gebied', deelde ze mede. Tevens verklaarde ze dat de huidige richtlijnen zeker niet de mogelijke lange termijn effecten afdekken.

De huidige 'on going' onderzoeken welke momenteel worden uitgevoerd zijn:

Mobi-kids : wereldwijd onderzoek hersentumoren bij kinderen door mobiel bellen.

Seawind: risico van Wifi

Geronimo : mogelijke gezondheidseffecten mobiele telefoon / zendmasten en kanker (alzheimer, gedragsverandering, veroudering, voortplanting)

Primmora : onderliggende biophysische mechanismes

Lexnet : het ontwikkelen van effectieve maatregelen tot het terugdringen van 50% van de publieke blootstelling van elektromagnetische velden.

Haar conclusie was dat korte termijn effecten 'niet bewezen' zijn en dat er geen criteria zijn om elektrosensiviteit te diagnosticeren.

Aansluitend werden diverse personen uit het aanwezige panel de gelegenheid te geven een korte presentatie te houden.

Mevr. Susana Galera Rodrigo, professor Administratief Recht aan de King Juan Carlos Universiteit van Madrid, vindt de publieke gezondheid erg belangrijk. Ze vindt dat 'de markt' dient te reageren op wetenschappelijke feiten. Wetenschappelijk bewijs van de schadelijkheid van elektromagnetische velden stapelt zich momenteel op. Ze vindt dat er nu maatregelen genomen dienen te worden ter verlaging van de blootstellingen. Zodoende kan er worden vermeden dat er mensen in de toekomst ziek worden van elektromagnetische straling. Ze is het ook niet eens met de stelling van Donata

Meroni dat de EU niets dwingend kan voorschrijven. O.a. in de doelstelling van een gemeenschappelijke Europese markt ziet zij voldoende rechtsgrond om maatregelen dwingend op te leggen.

Dhr. Isaac Jamieson van Biosustainable Design en lid van de groep van stakeholders op het gebied van elektromagnetische velden voor DG Sanco, benadert het onderwerp vanuit de medische hoek. Hij is van mening dat er betere voortgang in de gezondheidszorg gemaakt kan worden als de blootstelling aan elektromagnetische velden en straling wordt verminderd. Een overzicht van symptomen waar elektrosensitieven last van hebben wordt opgesomd. Hij toont op zijn sheets diverse wetenschappelijke onderzoeken waaruit blijkt dat elektromagnetische velden en straling schadelijk zijn. Er zijn duidelijke verbanden m.b.t. 'dose-response relationship'.

Dhr. Olle Johansson, professor aan het Karolinska Instituut in Stockholm, legt uit dat ieder persoon elektrosensitief kan zijn, en dat ieder persoon gelijke rechten heeft. Het is niet de persoon, maar de omgeving die het 'impairment' veroorzaakt. De conclusie is dan ook dat je de omgeving moet behandelen, dus niet de persoon. Elektrosensitiven dienen als test-personen te worden beoordeeld immers, overgevoeligheid voor elektromagnetische straling kan iedereen overkomen! Zweden heeft elektrosensitiviteit in het jaar 2000 al erkend als handicap. Verder roept Olle op om geen witte zones te creëren maar een schone wereld waar iedereen zich kan thuisvoelen. 'Deal with the problem !' is zijn motto.

Dhr. Marc Cendrier van Robin des Toits, verklaart dat 10% van de bevolking elektrosensitief is. 4% van de bevolking heeft hier medische begeleiding bij nodig. Klinische karakteristieken kunnen gevonden worden in hersenscans, aanwezige symptomen en in veranderend gedrag. Er zijn duidelijk oorzaak-gevolg mechanismes aantoonbaar. Behalve dat elektrosensitieven persoonlijke consequenties kennen zoals pijn, dienen zij ook sociale consequenties te ondergaan. Ze worden namelijk onvrijwillig maatschappelijk buitengesloten.

Marc stelt voor om een aantal stappen te ondernemen:

- 1) Duidelijke informatie verstrekken aan de maatschappij.
- 2) Verwijder alle wifi.
- 3) Houdt vast aan lage blootstellingen.
- 4) Test diverse categorieën m.b.t. veldreducties in woningen.

Mevr. Ines Ayala Sender, lid van het Europees Parlement, wil graag haar focus op het helder en transparant informeren van de bevolking. Dat is nu niet het geval. Burgers dienen dan zelf te kunnen oordelen en het voorzorgsprincipe toepassen. Gezien het potentiële gevaar voor de openbare gezondheid is haar advies aan de industrie om de emissie van elektromagnetische velden en straling terug te dringen. Dat kan in dialoog, wat haar betreft. Met een dialoog is het mogelijk om sneller onderzoek te doen en de resultaten te implementeren.

Aansluitend op deze korte presentaties was er een koffiepauze. Na deze pauze was het tijd voor het debat met het publiek. Diverse vragen werden gesteld, met hierop de passende antwoorden over en weer.

Aan het einde van de bijeenkomst werd door dhr Bataller de morgen nog even samengevat:

- 1) Het was een interessante bijeenkomst.
- 2) Elektrogevoeligheid bestaat Maar er is geen hard wetenschappelijk bewijs.
- 3) We dienen de mogelijkheid te bekijken tot het inrichten van witte zones en wifi-vrije zones.
- 4) Het recht tot het niet beschadigen van de gezondheid dient te worden bekeken. (maar ook het recht op mobiel bellen)

In januari 2015 komt de werkgroep (EESC Study Group on electromagnetic hypersensitivity) met een advies.

p.m. Kopieën van de presentaties worden aan de deelnemers van de bijeenkomst toegestuurd. De deelnemers worden ook uitgenodigd eventuele aanvullende opmerkingen en suggesties via de website van het EESC kenbaar te maken.

Namens:

Peter van der Vleuten www.kennisplatformems.org

Jan Hulsbos www.debouwbioloog.nl www.emvion.nl